

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus

Talvi 2022

TIEDOTUSTILAISUUS

20.12.2022

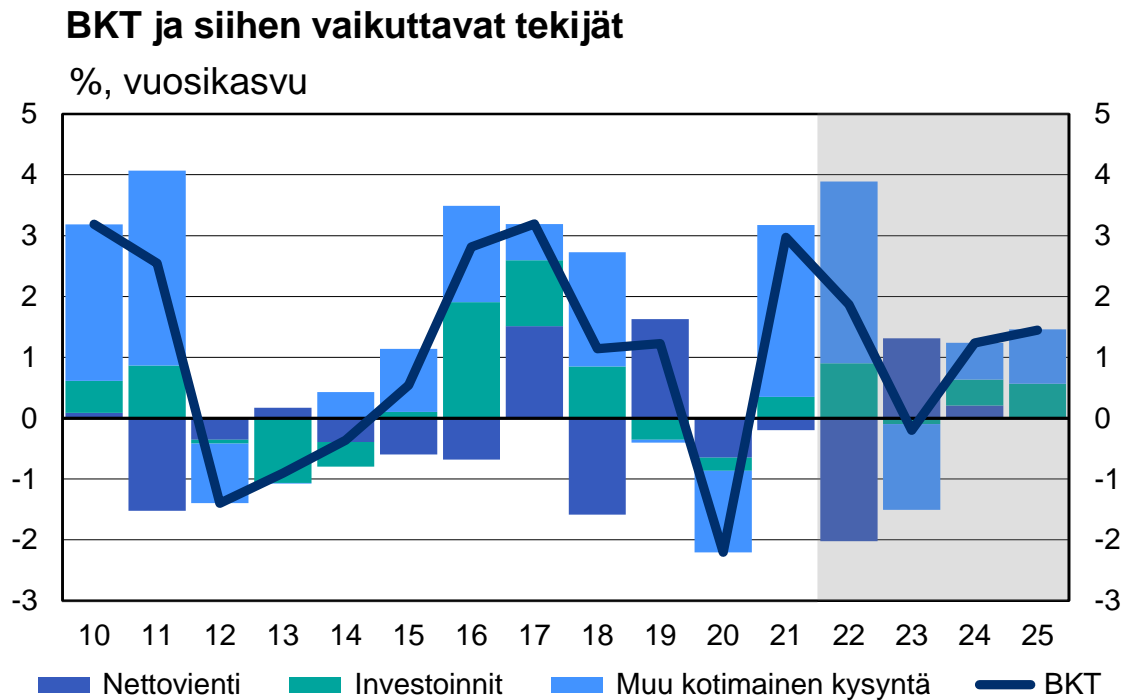

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Reaalitalouden ennuste

JANNE HUOVARI, FINANSSINEUVOS
20.12.2022

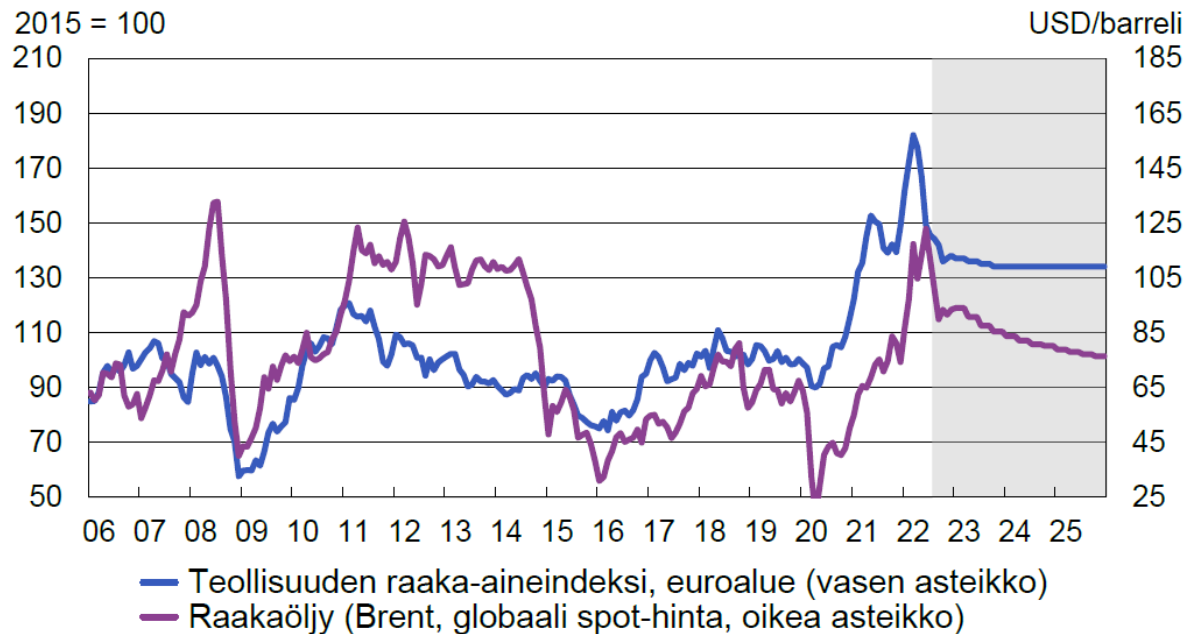
Vahva talouskasvu hiipuu taantumaksi

- Hintojen ja korkojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa ja kulutus vähenee 0,5 % vuonna 2023.
- Vuoden 2023 aikana inflaatio hidastuu ja kulutus toipuu vuonna 2024.
- Bkt supistuu 2023 0,2 %, kasvaa 2024 1,2 % ja 2025 1,4 %.
- Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta talous ei palaudu aiemmin ennakoitulle kasvu-uralleen.

Poikkeuksellisen nopea hintojen nousu hidastuu

Raaka-aineiden hinnat

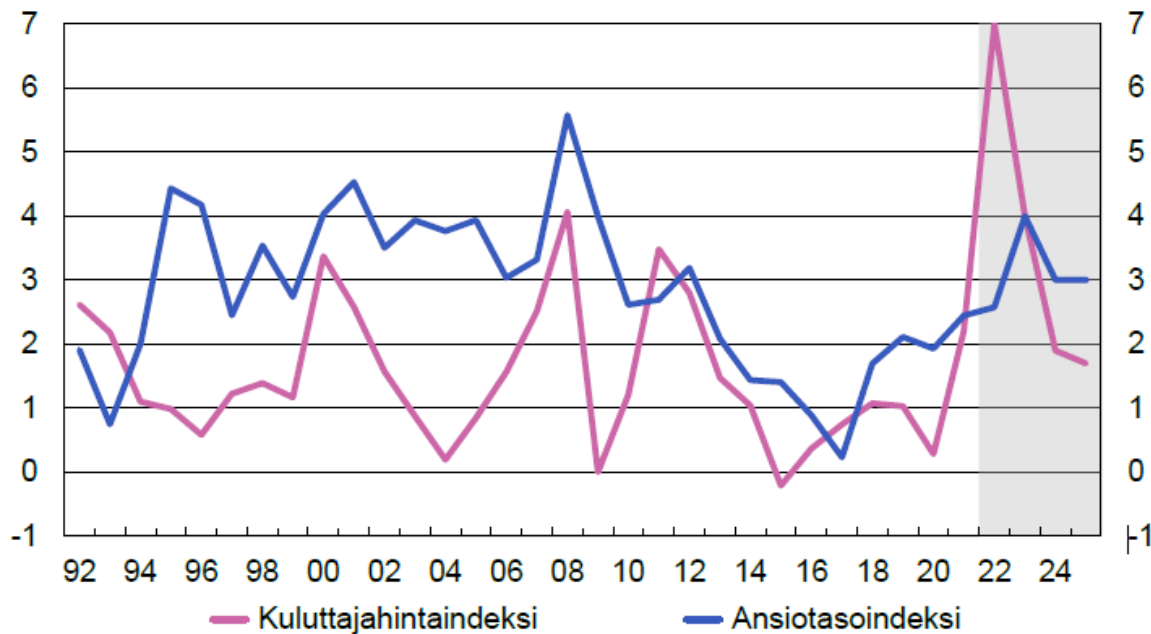

Lähde: Hamburgisches WeltWirtschafts Institut, Macrobond, VM

- Raaka-aineissa hintapiikki on jo ohitettu.
- Sähkön hinta pysyy korkealla talven, mutta keväällä 2023 hinnan odotetaan laskevan.
- Energian ja monien tavaroiden hinnat laskevat vuonna 2023.

Kulutus toipuu, kun reaalitytulot kääntyvät kasvuun

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi
muutos vuodentakaiseen, %

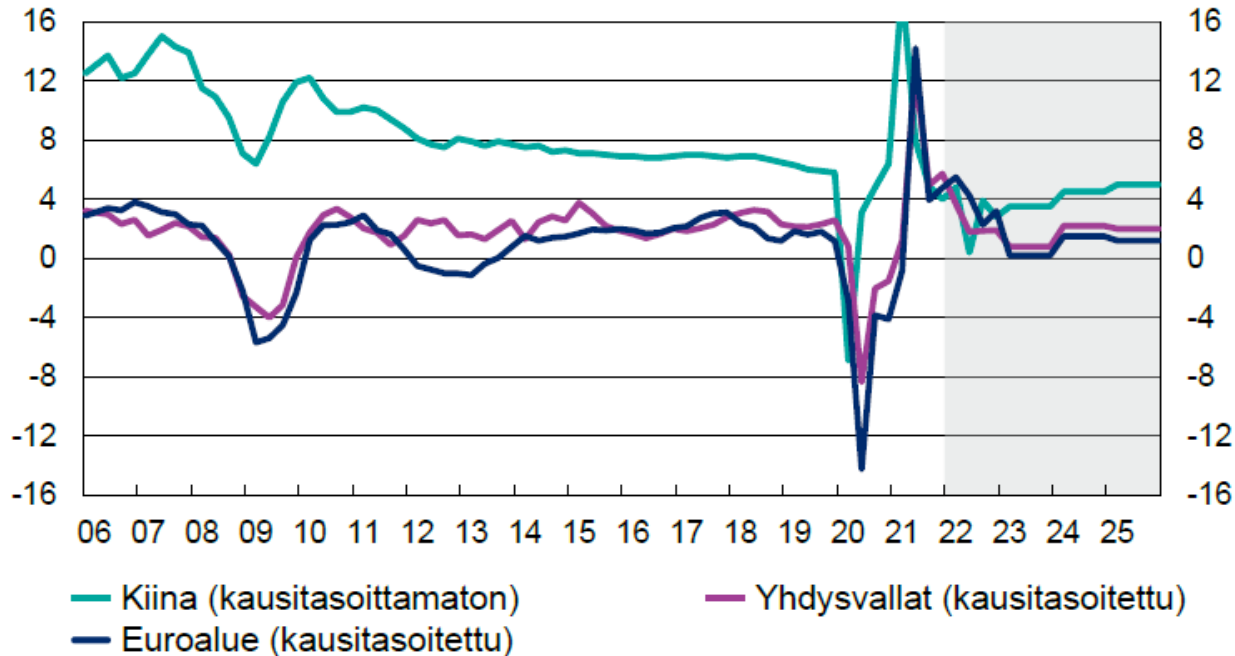

Lähde: Tilastokeskus, VM

- Inflaatio hidastuu 2023 noin 4 %.
- Palkkojen kasvu on viime vuosia nopeampaa ja eläkkeissä on suuri korotus 2023.
- Yksityinen kulutus laskee 2023 0,5 % mutta kääntyy kasvuun vuoden lopulla.

Vienti kasvaa, mutta Venäjän markkinoiden menetys näkyy

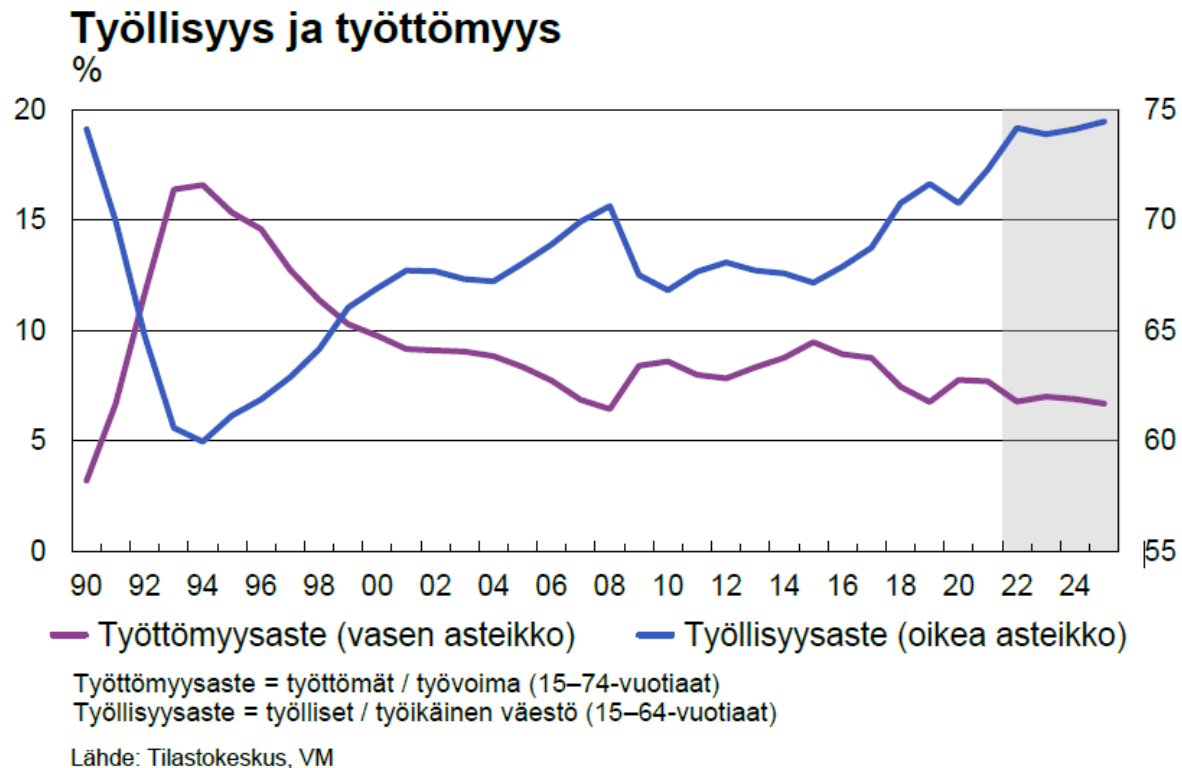
Bruttokansantuote
määrän muutos, %

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

- Maailmantalouden kasvu hidastuu selvästi mutta toipuu 2024.
- Suomen vienti saa kiinni vientikysynnän kasvusta.
- Venäjän markkinoiden menetys näkyy erityisesti matkailussa. Vaihtotaso on reilun miljardin alijäämäinen.
- Rakentaminen vähenee, mutta kone- ja laiteinvestointeja kasvattaa mm. energiasiirtymä.

Työllisyystilanne säilyy hyvänä

- Työllisyys- ja osallistumisaste ovat ennätyskorkealla ja avoimia työpaikkoja on paljon.
- Kysynnän lasku notkauttaa työllisyyttä 2023 mutta pääosin eläköitymisten kautta.
- Työllisyysaste nousee 2025 mennessä 74,4 %.

Ennusteessa paljon epävarmuutta

- Ennuste perustuu oletukselle, että pakotteet ja sodan vaikutus taloudellisiin suhteisiin pysyvät nykyisellä tasolla.
- On hyvin mahdollista, että sodan uusilla käänteillä on merkittäviä ja nopeasti leviäviä vaikutuksia talouteen.
- Kotitalouksien kulutuskäyttäytymiseen liittyy riskejä hintojen noustessa ennätysnopeasti.
- Hintojen ja korkojen nousu aiheuttaa suuren loven kotitalouksien talouteen. Kuluttajien luottamus talouteen on myös erittäin alhaisella tasolla. Muutokset kulutuskäyttäytymisessä ovat toistaiseksi olleet varsin maltillisia. Jos kuluttajat vähentävät kulutustaan ennakoitua enemmän, on tuotannon lasku ennustettua syvempi ja pidempi.

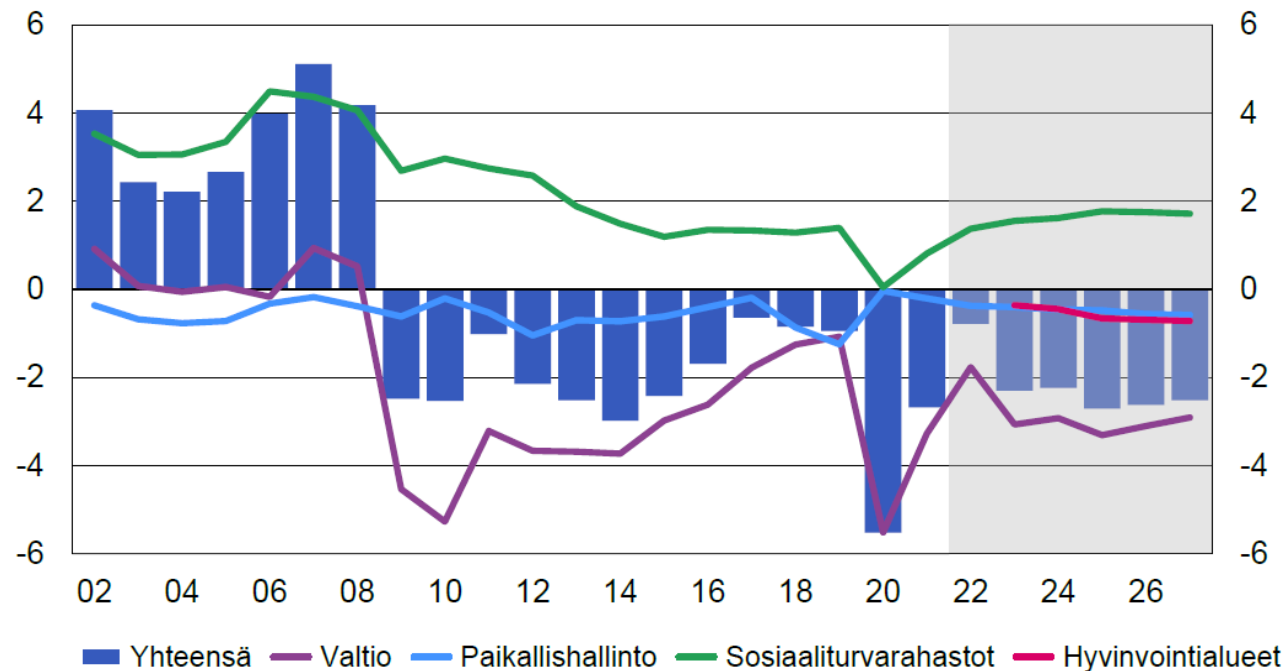
VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen talouden näkymät

JENNI PÄÄKKÖNEN, FINANSSINEUVOS
20.12.2022

Julkinen talous vahvistunut nopeasti mutta ei pysyvästi

Julkisyhteisöjen rahoitusasema
suhteessa BKT:hen, %

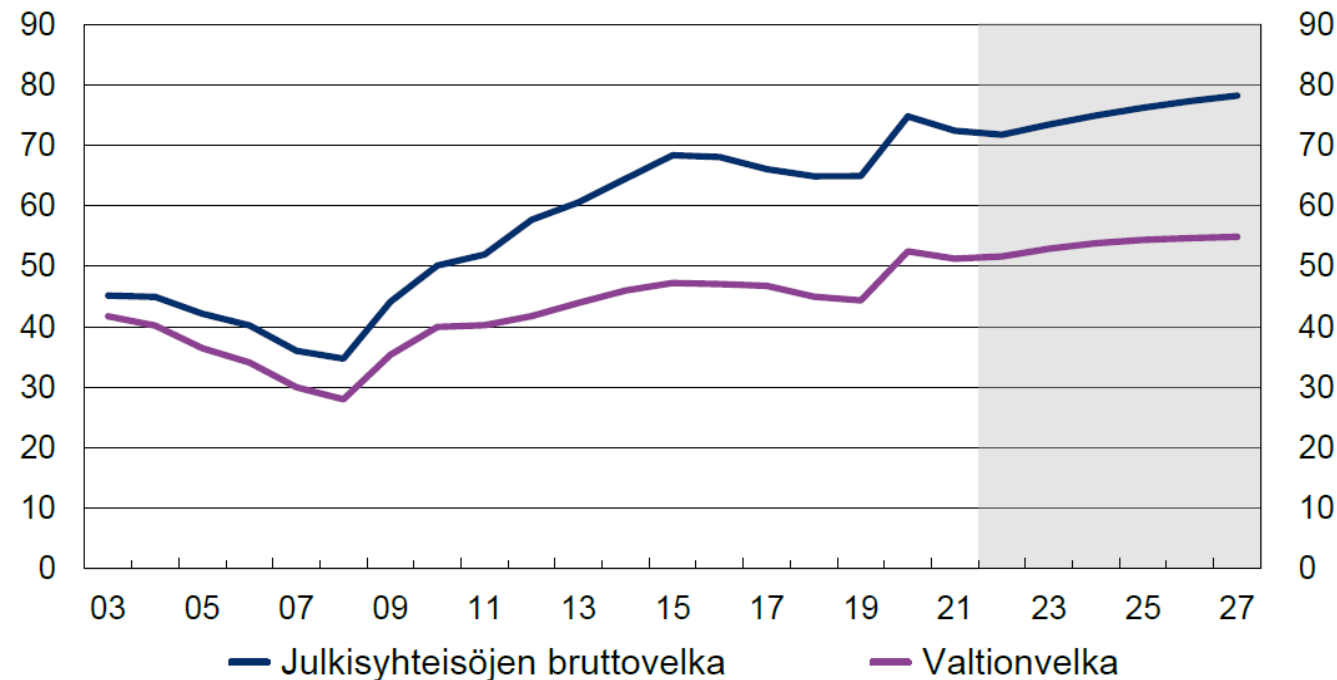

Lähde: Tilastokeskus, VM

- Julkisen talouden alijäämä pienenee vielä tänä vuonna nopean bkt:n nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun tukemana.
- Verotulojen reipas kasvu on yllättänyt positiivisesti. Ensi vuonna inflaatio alkaa puolestaan kasvattaa menoja.
- Vuodesta 2023 lähtien alijäämä alkaa heiketä ja pysyy mittavana vuoteen 2027 saakka.
- Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa ensi vuonna alijäämäisinä. Toteutuessaan alijäämä edellyttää kustannusten jälkikäteistarkistusta.

Velkasuhteen kasvu jatkuu

Julkisyhteisöjen velka suhteessa BKT:hen, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

- Velkasuhteen kasvu pysähtyi hetkellisesti alijäämän pienenemisen ja ripeän nimelliskasvun vuoksi.
- Velkasuhde kääntyy uudelleen kasvuun 2023, kun alijäämä alkaa uudelleen kasvaa ja nimellinen kasvu hidastuu.
- Korkea velka ja kasvavat velanhoitokustannukset muodostavat riskin julkisen talouden kestävyydelle pidemmällä aikavälillä.

Julkisen talouden riskit hivenen alasuuntaiset

- Talouskehitys on edelleen epävarmaa: heikompi kasvu kiertyy julkiseen talouteen.
- Valtiolla on runsaasti takauksia ja niin kutsuttuja piileviä vastuita. Energiayhtiöt eivät ole tarvinneet niille suunniteltuja tukia.
- Kuntien ja hyvinvointialueiden palkkasopimukseen liittyy lisäriski, koska se on sidottu teollisuus- ja ventialojen palkkasopimukseen.
- Koronaepidemian myötä kertynyt hoitovelka voi lisätä julkisia menoja.
- Valtion velkakirjojen korot ovat olleet nousussa. EKP:n viime viikon korkopäätös signaloi korkojen nousun jatkuvan.
- Millaisia mahdollisia uusia tukia mm. energia hintojen nousun kompensoimiseen vielä päätetään?
- Kuinka paljon sähkömarkkinoiden väliaikainen voittovero (ns. windfall-vero) tuottaisi?

Keskeiset ennusteluvut

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BKT:n määrän muutos, %	3,0	1,9	-0,2	1,2	1,4	1,4	1,3
Yksityinen kulutus muutos, %	3,7	2,3	-0,5	1,3	2,0	1,7	1,4
Inflaatio, %	2,2	7,0	4,0	1,9	1,7	2,0	2,0
Työttömyysaste, %	7,7	6,8	7,0	6,9	6,7	6,6	6,4
Työllisyysaste, %	72,3	74,2	73,9	74,1	74,4	74,7	75,0
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹	-2,7	-0,8	-2,3	-2,2	-2,7	-2,6	-2,5
Valtionhallinto	-3,3	-1,8	-3,1	-2,9	-3,3	-3,1	-2,9
Kuntahallinto	-0,2	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Hyvinvointialueet			-0,4	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7
Sosiaaliturvarahastot	0,8	1,4	1,5	1,6	1,8	1,7	1,7
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-2,1	-0,5	-1,4	-1,5	-2,2	-2,4	-2,5
Julkisyhteisöjen EDP-velka	72,4	71,7	73,4	74,9	76,2	77,3	78,2
Valtionvelka²	51,2	51,6	52,9	53,8	54,3	54,6	54,9

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen.

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö